

Posudek oponenta na práci Michala Sniehotty Analýza vlivu přírodních zdrojů na občanské války v subsaharské Africe

Kolega Sniehotta svou diplomovou prací navázal na téma bakalářské práce a nadále se věnuje tématu příčin občanských válek v subsaharské Africe, tentokrát však již z užšího pohledu přírodních zdrojů. Již ve své bakalářské práci kolega prokázal hlubokou znalost teoretické literatury a schopnost práci zvládnout i po metodologické stránce. Bohužel, volba velice podobného tématu, jakým bylo téma jeho bakalářské práce, tvoří jak silnou stránku práce, výborná znalost tématu, tak i nejslabší stránku práce, neobratné používání textu svého předchozího díla, které bohužel hraničí se sebeplagiátorstvím.

Z hlediska zvoleného tématu, struktury práce a zpracování nelze práci vytknout žádné významnější nedostatky a můžeme ji označit velmi kvalitní. Michal Sniehotta stanovuje jasné téma a čtyři hypotézy, které se zabývají vlivem přítomnosti, absence přírodních zdrojů na četnost výskytu občanských válek, vlivem jednotlivých typů přírodních zdrojů (diamantů a ropy) na války, vlivem zdrojů na délku konfliktu a počet obětí. Ty v příslušné kapitole potvrzuje, nepotvrzuje, nebo konstatuje absenci dostatečných zdrojů pro jejich verifikaci.

V první teoretické části (2. kapitole) nám kolega Sniehotta shrnuje závěry vlivu přírodních zdrojů z hlediska teorie prokletí, paradoxu hojnosti (Karl) a konceptu rentiérského státu. Zároveň ukazuje relevantnost těchto konceptů ve zkoumaném regionu a vliv přírodních zdrojů z hlediska ekonomického, sociálního a institucionálního.

Druhá teoretická část (3. kapitola) tvoří nejvíce problematickou pasáž. I když se kolega explicitně přiznává, že podkapitoly 3.2 a 3.3 představují „*podstatně přepracovanou část bakalářské práce*“ (str. 26, str. 30), v textu se objevují celé odstavce bez jakékoliv citace. Např. předposlední odstavec na str. 32 začínající slovy „*jednou z první takovýchto prací...*“ se téměř naprosto shoduje s prvním odstavcem na str. 29 z bakalářské práce, přičemž v uvedené kapitole současné práce by měl kolega vycházet pouze ze stran 33 – 37 práce předchozí. Dalším prohřeškem proti pravidlům citace je druhý odstavec na str. 35 začínající slovy „*Problematiku ekonomických otázek...*“ shodující se s druhým odstavcem na str. 31 bakalářské práce a následně tři odstavce na straně 34, které odpovídají třem odstavcům na stranách 32 – 33 bakalářské práce, všechny bez jakékoliv citace. Poměrně úsměvným případem, způsobeným pravděpodobně nepozorností autora během procesu kopírování, je výčet faktorů, které ovlivňují rebelii podle Colliera a Hoefflera. Při stejném odkazu na původní dílo (Collier, Hoeffler, 2004, 588 – 589) autor uvádí 4 faktory v bakalářské práci, kdežto v diplomové uvádí pouze 2. Tato „*podstatně přepracovaná část*“ se také vyznačuje vyšším množstvím gramatických chyb oproti ostatním částem a působí tedy dojem rychlého zpracování, přepracování.

Obdobného prohřešku sebeplagiátorství se kolega dopouští i zkopírováním podkapitoly 4.4 ze své bakalářské práce do podkapitoly 4.3.2. Tato podkapitola se věnuje testování jedné z hypotéz. Je sice uvedeno, že tabulka je převzata a na konci doprovodného textu je uveden odkaz na jeho bakalářskou práci, avšak nikoliv formou, že se jedná o doslovnou citaci téměř celé podkapitoly.

Na závěr své práce zařadil kolega studii Angoly, která nám dobře dokresluje, jaké dopady může mít přítomnost přírodních zdrojů, zde konkrétně ropy a diamantů. Jak je uvedeno v teoretické části, vliv přírodních zdrojů není jednoznačný a v případě Angoly můžeme vidět hned několik potvrzených tezí zmíněných autorů, tedy přírodní zdroje nemusí stát za vyvoláním konfliktu, mohou ho však prodlužovat, ropa je hůře využitelná pro zájmy rebelů a posiluje vládu. Naopak diamanty jsou jednodušeji těžitelné, a tedy jsou lépe dostupné pro rebely. To, že zdroje mohou jak prodlužovat, tak i ukončit konflikt, je také angolským případem.

Přes vysokou kvalitu práce ji není možné ohodnotit nejvyšší známkou, a to kvůli míře objevených necitovaných a nedostatečně citovaných částí (s rozsahem cca 3 normostrany).

Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením **dobře**.

V Praze dne 12. září 2013

Štěpán Drahokoupil